

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи.

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 21 » 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасне музикознавство: теорія і практика

для студентів

спеціальності: 025 Музичне мистецтво

освітнього рівня: другого (магістерського)

освітньої програми: 025.00.01 Музичне мистецтво

Київ – 2021

Розробник:

Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від 30 серпня 2021 року № 12

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

_____.2021 р.

Гарант освітньої програми _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму перевірено

_____.2021 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ

« ___ » _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасне музикознавство: теорія і практика

для студентів

спеціальності: 025 Музичне мистецтво

освітнього рівня: другого (магістерського)

освітньої програми: 025.00.01 Музичне мистецтво

Київ – 2021

Розробник:

Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від “ ” серпня 2021 року №

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

___.2021 р.

Гарант освітньої програми _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму перевірено

___.2021 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Сучасне музикознавство: теорія і практика»		
<i>Вид дисципліни</i>	<i>обов'язкова</i>	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	<i>українська</i>	
<i>Загальний обсяг кредитів/годин</i>	<i>3/90</i>	
<i>Курс</i>	5	-
<i>Семестр</i>	9	-
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	2	
<i>Обсяг кредитів</i>	3	-
<i>Обсяг годин, у тому числі:</i>	90	-
<i>Аудиторні</i>	24	-
<i>Модульний контроль</i>	6	-
<i>Семестровий контроль</i>		-
<i>Самостійна робота</i>	60	-
<i>Форма семестрового контролю</i>	-	-

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – організація процесу формування комплексу знань про музикознавство як розгалужену наукову систему, охоплюючи аспекти історії музикознавства, теорії, його сучасну проблематику, методологію досліджень, провідні концепції минулого та сучасності.

Завдання

- сформуванню уявлення про музикознавство як розгалужену різнорівневу систему наукових знань та напрямів діяльності;
- ознайомити з провідними концепціями сучасного зарубіжного та вітчизняного музикознавства;
- розкрити механізми внутрішніх системних зв'язків між різними науковими напрямами музикознавства;
- розвинути навички аналітично-пошукової роботи матеріалу з використанням інформаційно-комунікаційних технологій;
- сформуванню уявлення про основні етапи історії розвитку музикознавства;
- «озброїти» студентів сучасним методологічним інструментарієм для здійснення музикознавчого аналізу різних об'єктів та явищ музичного мистецтва;
- навчити аналізувати наукову літературу згідно з її приналежністю до певного напрямку музикознавства;
- розвинути навички аналітичного та критичного мислення;
- сформуванню спеціальний термінологічно-поняттєвий апарат знань;
- навчити розробляти стратегію наукового дослідження з урахуванням методології та наукового апарату відповідно до обраного матеріалу та напрямку дослідження.

У процесі вивчення курсу Музичної культури сучасності студенти повинні **знати**:

- терміни та поняття, що складають категоріальний апарат курсу;
- структуру сучасного музикознавства, його основні види і напрями;
- історію становлення науки про музику, етапи її еволюції;

- актуальну проблематику сучасних музикознавчих досліджень;
- методологічні засади музикознавчої науки та новітні методологічні підходи;
- провідні музикознавчі концепції минулого та сучасності;
- тематику досліджень та основні праці видатних вчених зарубіжного та вітчизняного музикознавства.

Студент повинні **вміти**:

- працювати з музичними та історичними джерелами (друковані видання, рукописи, епістолярна спадщина тощо);
- аналізувати музично-теоретичний текст, розрізняючи в ньому предмет, метод, ключові ідеї, термінологічний апарат;
- порівнювати науково-теоретичні тексти за вказаними параметрами;
- орієнтуватися в незнайомому музикознавчому тексті та атрибутувати його відповідно до епохи та теоретичної думки;
- співвідносити теоретичні позиції з художньою практикою та філософсько-естетичними системами відповідної епохи;
- оцінювати внесок видатних музикознавців у процес формування музикознавства як системи наукових знань і напрямів діяльності.

У процесі вивчення курсу студент формує такі **компетентності**:

Загальні компетентності:

- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність працювати в міжнародному контексті.
- Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності:

- Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / педагогічній діяльності.
- Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- Здатність аналізувати виконання музичних творів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

Програмні результати навчання:

- Визначати стилеві і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
- Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
- Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
- Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви модулів і тем	Усього	Види занять та розподіл годин		
			Аудит.		
			Лекції	Семінари	Самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Музикознавство як система наукових знань та напрямів діяльності					
1.1.	Структура сучасного музикознавства	14	2	2	10
1.2.	З історії розвитку музикознавства	14	2	2	10
1.3.	Методологія сучасного музикознавства	14	2	2	10
Модульний контроль		2			
Разом		44	6	6	30
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Основи теоретичного музикознавства					
2.1.	Теоретичне музикознавство: напрями, підходи, персоналії	14	2	2	10
2.2.	Провідні концепції базових категорій музичного мислення	14	2	4	10
2.3.	Актуальна проблематика теоретичного музикознавства	14	2	2	10
Модульний контроль		4			
Разом		46	6	6	30
Всього за семестр		90	12	12	60

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Музикознавство як система наукових знань та напрямів діяльності

Тема 1.1. Структура сучасного музикознавства

Музикознавство як мобільна структура, що змінюється та коригується відповідно до практики нових культурологічних орієнтирів (герменевтика, семіологія, пост-структуралізм). Епістеміологічний аспект сучасного музикознавства. Специфіка музикознавства: вивчення мистецтва в масштабній метасистемі (соціальної дійсності, культури, духовного життя). Музикознавство наукове та практичне (прикладне: музична фольклористика, виконавське музикознавство, музична критика). Музикознавство теоретичне та історичне, основні критерії диференціації. «Інтегроване музикознавство» як ознака сучасного стану науки. Музична акустика, органологія, музична психологія. Діалогізм як специфічна риса гуманітарних наук. Спільні методологічні проблеми історичного музикознавства в колі гуманітарних наук.

Література: 1, 6, 11, 12, 18, 24.

Тема 1.2. З історії розвитку музикознавства

Історія становлення та розвитку музикознавчої думки в Європі та Україні. Розвиток теоретичного вчення (від Піфагора – до Боеція, Г. Рімана та Д. Льовіна). Теоретичні трактати західноєвропейських музикологів, композиторів (Ф. Вітрі, Ж.Ф. Рамо та ін.). Українське музикознавство: шляхи формування музикознавчої думки в Україні від часів пізнього середньовіччя, доби Бароко, до початку XXI ст. Етномузикологія, її цілі та завдання, сформовані в середині XIX ст. та розвинуті в лисенківську добу. Тоталітарний період, його негативні наслідки для українського музикознавства та музичної фольклористики. Музикознавчі школи в Україні: особливості еволюції, специфіка наукових напрямків, здобутки та перспективи діяльності (історія, теорія, музична критика, культурологія). Київська та Львівська музикознавчі школи як основні центри науки про музику в Україні.

Література: 1, 6, 11, 18, 22.

Тема 1.3. Методологія сучасного музикознавства

Поняття методу, методології та методики наукового дослідження. Методологія як вчення про мету, завдання та принципи пізнання. Метод як спосіб пошуку істини. Методика як система конкретних прийомів. Філософські, загальнонаукові та конкретно-наукові методи в музикознавстві. Типологія методів наукового пізнання. Рух наукового пізнання – від абстрактного до конкретного. Методи музикознавчої науки (історично-генетичний, системно-історичний, порівняльно-історичний, історико-культурний); методи поліфонічного, гармонічного, інтонаційного, жанрово-стильового, цілісного семантичного аналізу музичних творів; методи музично-текстологічного, інтерпретологічного аналізу; метод аналогій; дискурсивний метод. Спеціальні методи і підходи у сферах музичної культурології, музичної педагогіки, етномузикології, музичної психології, музичної соціології тощо.

Література: 1, 6, 7, 9, 11, 13, 18, 22.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Основи теоретичного музикознавства

Тема 2.1. Теоретичне музикознавство: напрями, підходи, персоналії

Систематика теоретичного музикознавства. Музичний текст і категорії теоретичного музикознавства. Синтез теоретичного музикознавства з іншими науками. Теорія інтонації та її різні концепції. Розмаїття звукових форм музичної інтонації. Б. Асаф'єв і теорія інтонації. Синтаксис музичної мови. Аналіз музичного твору і аналіз музичних форм як два аспекти пізнання музичних явищ. Класифікація музичних форм. Жанрово-стильовий аспект теорії музичних форм. Теорія ладу. Поняття «гармонія» в теоретичному та історичному аспектах. Модальна гармонія. Вчення про змінні функції. Фонізм гармонічних явищ. Гармонія і фактура. Гармонія і формоутворення. Гармонія та стиль. Історія дослідження гармонії. Проблема стилю. Огляд та характеристика наукових визначень музичного стилю. Сучасне трактування категорії стилю в роботах вітчизняних та європейських науковців.

Література: 4 – 6, 10, 22, 25.

Тема 2.2. Провідні концепції базових категорій музичного мислення

Музично-теоретична концепція Г. Рімана (концепція метру, форми та гармонії). Етапи розвитку та методологічні принципи зарубіжної теорії ХХ ст. Роботи Е. Курта («Основи лінійного контрапункту», «Романтична гармонія та її криза у “Трістані” Вагнера»), розробки О. Мессіана («Техніка моєї музичної мови», «Трактат»): концепція ритму, гармонії, форми. Феномен «композиторських технік»: естетика новизни. Додекафонія та серіальність (А. Шенберг, А. Веберн, Е. Кшенек, Р. Лейбовіц), алеаторика (Дж. Кейдж, П. Булез), музично-стохастична композиція. Полістилістика та інтертекстуальність (Л. Беріо). Теорія музичної композиції К. Штокхаузена, Я. Ксенакіса. Розвиток теорії тембрів. Сонористика (Ю. Хомінський). Спектральна композиція (Ж. Гризе). Теорія електронної музики («жива електроніка»). Теоретичні праці вчених радянського періоду: теорія ладового ритму (Б. Яворський), теорія інтонації (Б. Асаф'єв), концепція стилю М. Михайлова, теорія жанру (В. Цуккерман, О. Соколов, М. Арановський), гармонії (Ю. Холопов, Т. Бершадська). Внесок українських вчених: теорія стилю, сонатної форми (Н. Горюхіна), логіка музичного мислення (І. Пясковський), музично-теоретичні системи (І. Котляревський).

Література: 4 – 6, 10, 22, 25.

Тема 2.3. Актуальна проблематика теоретичного музикознавства

Новітні аспекти стильового підходу, стильове моделювання та семантичний аналіз, стиль як феномен інтелектуальної інтерпретації. Напрями стильового аналізу: «доструктурні моделі» та «структурні моделі» (за Н. Гуляницькою). Визначення понять «система, структура, функція» відносно цілісності художнього твору як функціонування комплексу виразних засобів музики (система), взаємозв'язку елементів (структура), взаємодії твору з реципієнтом на різних рівнях художньої практики. Загальні принципи системності: цілісність, структурність, взаємообумовленість системи та середовища, ієрархічність та множинність опису кожної системи. Художній твір як взаємодія декількох підсистем. Відмінності системного та цілісного аналізів музичного твору. Багаторівневий системний аналіз гармонічних явищ та звуковисотності у науковій школі Ю. Холопова та Н. Гуляницької. Музична мова як порджуюча система у працях М. Арановського.

Література: 1, 3, 4, 6, 10, 13, 14–16, 19, 20, 23, 25.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення із дисципліни «Сучасне музикознавство: теорія і практика» оцінюються за кредитно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного та підсумкового оцінювань здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу на семінарських заняттях, відвідування лекцій, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на лекційних, семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдань;
- якість виконання завдань.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у таблиці

Семестр 9

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	1	3	3	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3
Робота на семінарських заняттях	10	3	30	3	30
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Разом			76		76
Максимальна кількість балів: 152					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ п/п	Тема	Зміст завдань
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Музикознавство як система наукових знань та напрямів діяльності		
1.1.	Структура сучасного музикознавства	1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Написати реферат на тему: «Соціальні та культурологічні контексти “нового музикознавства” в роботах американських дослідників 1990 – 2010-х років».
1.2.	З історії розвитку музикознавства	1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Написати реферат на тему: «Українська музична фольклористика: генеза, формування, етапи розвитку».
1.3.	Методологія сучасного музикознавства	1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Написати реферат на тему: «Емпіричні та теоретичні засади методології музикознавства».
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Основи теоретичного музикознавства		
2.1.	Теоретичне музикознавство: напрями, підходи, персоналії	1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Написати реферат на тему: «Модальність як категорія теоретичного музикознавства».
2.2.	Провідні концепції базових категорій музичного мислення	1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Написати реферат на тему: «Категорія музичного жанру в наукових студіях XX ст.».
2.3.	Актуальна проблематика теоретичного музикознавства	1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Написати реферат на тему: «Інтертекстуальні аспекти теоретичного музикознавства кінця XX – початку XXI ст.».

Кількість балів за виконання завдань для самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдань;
- якість виконання завдань.

Максимальна кількість балів за виконання завдань для самостійної роботи – 5 балів.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням електронних завдань.

Форма проведення: письмова (комп'ютерне тестування Moodle).

Максимальна кількість балів: 25.

6.3. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом – 90 год.: лекції – 12 год., семінарські – 12 год., МКР – 6 год., самостійна робота – 60 год.

Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
Назва модуля	Музикознавство як система наукових знань та напрямів діяльності			Основи теоретичного музикознавства		
Кількість балів за модуль	76 балів			76 балів		
	1.1.	1.2.	1.3.	2.1.	2.2.	2.3.
Теми лекцій	Структура сучасного музикознавства	З історії розвитку музикознавства	Методологія сучасного музикознавства	Теоретичне музикознавство: напрями, підходи, персоналії	Провідні концепції базових категорій музичного мислення	Актуальна проблематика теоретичного музикознавства
Лекції (6 балів)	1	1	1	1	1	1
Семінар. заняття (66 балів)	1+10	1+10	1+10	1+10	1+10	1+10
Самост. робота (30 балів)	5	5	5	5	5	5
Види поточного контролю (50 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)		
Підсумковий контроль	Усього – 152 бали					

8. Рекомендована література

Основна:

1. Александрова Н. Про дисциплінарне оновлення сучасного музикознавства // Музична освіта в Україні: теорія і практика : науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. – Вип. 29. Київ, 2003. С. 152–161.
2. Бонфельд М. Ш. Введение в музыковедение : учеб. пособие. Москва : Владос, 2001. 224 с.
3. Маркова Е. Н. Введение в историческое музыковедение. Вопросы методологии и методы исследования : Учеб. пособ. для студ.-музыковедов консерваторий и муз. уч-щ. Одесса : АстроПринт, 1998. 52 с.
4. Маркова Е. Н. Методологический плюрализм современного музыковедения и «музыкология» в научной традиции Запада. Одесса, 2005.
5. Немкович О. Українське музикознавство ХХ століття як система наукових дисциплін : монографія. Київ : НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2008. 534 с.
6. Островський Е. В. Історія і філософія науки : навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2007.
7. Польська І. І. Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві // Культура України. Випуск 46. Харків, ХДАК, 2014. С. 267–274.
8. Самойленко О. Наукові обрії сучасного українського музикознавства // Мистецтвознавство України. Вип. 11. Київ, 2010. С. 38–45.
9. Чекан Ю. І. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства // автор... докт. мистецтвознавства : 17.00.03. Київ, 2010. 36 с.
10. Цуккерман В. А. О теоретическом музыковедении // Цуккерман В. А. Музыкально-теоретические очерки и этюды. Москва : Музыка, 1970. С. 99–114.

Додаткова:

11. Акопян Л. Анализ глубинной структуры музыкального текста. Москва : Практика, 1995. 255 с.
12. Букина Т. В. Анализ музыки как профессиональная стратегия (культурно-исторический экскурс) // *Общество. Среда. Развитие (Terra Humana)*. 2011. № 3.
13. Васильев С. Синтез смысла при создании и понимании текста. Київ : Наукова думка, 1988. 240 с.
14. Гуменюк Т. К., Тишко С. В. Музична культурологія в координатах гуманітарного мислення // Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. 2018. № 1 (38). С. 128–139.
15. Корнелюк Т. А. Музыковедение как открытая система : опыт постановки проблемы : на материале отечественной музыкальной науки : дис. ... канд. искусствоведения: 17.00.02. Музыкальное искусство. Киев. Новосибирск, 2007. 199 с.
16. Котляревський І. Музично-теоретична україністика // Українське музикознавство. Науково-методичний збірник. Вип. 28. Музична україністика в контексті світової культури. Київ, 1998. С. 9–12.
17. Маркова О. Поняття «інтонаційної ідеї» в світлі соціально-культурологічного підходу // Українське музикознавство. Вип. 22. Київ, 1987. С. 23–30.
18. Зінків І. Модальність як категорія теоретичного музикознавства // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Естетика і практика мистецької освіти. Зб.ст. Київ, 2008. – Вип. 74. С. 245–253.
19. Котляревський І. А. Музыкальные системы европейского искусствознания. Киев : Музична Україна, 1983. 234 с.
20. Лісецький С. Й., Про сучасну концепцію українського історичного музикознавства

- // Мистецтвознавчі записки, 21. Київ, 2012. С. 3–9.
21. Мазель Л. А. Вопросы анализа музыки: опыт сближения теоретического музыкознания и эстетики. Москва : Советский композитор, 1978. 350 с.
 22. Самойленко А. Музыковедение и методология гуманитарного знания. Проблема диалога. Одесса : Астропринт, 2002.
 23. Цуккерман В. А. Целостный анализ музыкального произведения и его методика // Интонация и музыкальный образ. Москва : Музыка, 1965. С. 264–320.
 24. Шип С. Методологічна криза сучасного теоретичного музыкознавства : прояви, причини, можливі наслідки // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Наука про музику сьогодні : проблеми та перспективи. Збірник наукових статей. Київ, 2009. С. 71–96.
 25. Шип С. «Музыкальное произведение» как видовая категория и структурные свойства музыкального текста // Музичний твір : проблема розуміння : Зб. ст. / Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ, НМАУ, 2002. Вип. 20. С. 13–22.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Музикознавство як система наукових знань та напрямів діяльності

Тема 1.1. Структура сучасного музикознавства *Семінарське заняття № 1*

1. Понятійний апарат музикознавства.
2. Музична творчість як об'єкт наукового пізнання.
3. Історична роль Г. Адлера у формуванні структури музикознавства.

Література: 1, 6, 7, 9, 11, 13, 18, 22.

Тема 1.2. З історії розвитку музикознавства *Семінарське заняття № 2*

1. Українська музично-теоретична думка: історія і сучасність
2. К. Дальгауз – фундатор музичної герменевтики.
3. Етапи розвитку музичної психології.

Література: 1, 6, 7, 9, 11, 13, 18, 22.

Тема 1.3. Методологія сучасного музикознавства *Семінарське заняття № 3*

1. Інтегративна музикознавча методологія.
2. Специфіка когнітивного підходу в аналізі музичних явищ.
3. Метод мистецтвометрії в аналізі музичних явищ.

Література: 1, 6, 7, 9, 11, 13, 18, 22.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Основи теоретичного музикознавства

Тема 2.1. Теоретичне музикознавство: напрями, підходи, персоналії *Семінарське заняття № 4 (2 год)*

1. Б. Асаф'єв в історії музикознавства: універсалізм науково-творчого доробку.
2. Питання феноменології музичного мислення в роботах І. Пясковського.
3. Науково-теоретичні концепції Б. Яворського.

Література: 4 – 6, 10, 22, 26.

Тема 2.2. Провідні концепції базових категорій музичного мислення *Семінарське заняття № 5*

1. Концепція музичного стилю М. Михайлова.
2. Метод цілісного аналізу В. Цуккермана.
3. М. Арановський та його теорія жанру.

Література: 1, 3, 4, 6, 10, 13, 14–16, 19, 20, 23, 25.

Тема 2.3. Актуальна проблематика теоретичного музикознавства *Семінарське заняття № 6*

1. Проблема теоретичного джерелознавства в сучасних наукових студіях.
2. Теорія тембру в контексті новітніх тенденцій музичної акустики.
3. Категорія музичного руху в роботах зарубіжних та вітчизняних дослідників.

Література: 4 – 6, 10, 22, 26.